

УВОД

Равноправност полова подразумева једнаку заступљеност, моћ, утицај, расподелу одговорности, једнаке могућности за економску независност жена и мушкараца. Показатељи положаја жена, као и релативног положаја жена и мушкараца указују на неравноправну расподелу ресурса, моћи и могућности у различитим сферама друштвеног, економског и политичког живота. Родна равноправност је на глобалном нивоу дефинисана и као кључан предуслов развоја, а увођење родне перспективе у све политике, на свим нивоима, као главна стратегија за њено постизање.

Родне неједнакости су и даље присутне у свакодневном животу и њихово отклањање захтева не само правно регулисање једнаких могућности, већ и промену приступа планирања и спровођења јавних политика која ће омогућити да жене и мушкарци имају једнаку корист од развоја заједнице. До скоро, локална димензија остваривања родне равноправности није била посебно истакнута и обавезе дефинисане законима и међународним документима су се односиле најчешће на државе. Међутим, имајући у виду да су локалне самоуправе најближе потребама грађана и грађанки, као и да задовољавање потреба грађанки и грађана спада у надлежности локалне самоуправе, јасно се указала потреба и кључна улога локалних власти у остваривању равноправности и спречавању дискриминације. Родна равноправност у локалним политикама је уједно и предуслов демократичности и доброг управљања на локалном нивоу, које је оријентисано на потребе грађана и грађанки.

Управо због значаја примене принципа родне равноправности на локалном нивоу, а недовољно јасне регулативе у том сегменту, Савет европских општина и региона донео је *Европску повељу за равноправност жена и мушкараца на локалном нивоу* и предузео низ акција за њену промоцију, али и установио кораке који ће осигурати њену примену. Тако Повеља подразумева израду Акционог плана за њено спровођење, али и међусобну сарадњу потписница која ће олакшати примену и размену добрих пракси. Европску повељу је до сада потписало преко 1300 локалних и регионалних управа широм Европе.

Локални акциони план (ЛАП) дефинише активности које ће општина предузети са циљем унапређења родне равноправности и побољшања положаја жена, а полазне основе за израду ЛАП су међународни документи у области родне равноправности, Европска повеља, надлежности локалне самоуправе (на основу Закона о локалној самоуправи Републике Србије). Стратешки приступ је увођење родне перспективе у све програме и политике, а основа за дефинисање приоритета је анализа стања и развојни приоритети општине.

МЕЂУНАРОДНЕ СМЕРНИЦЕ И НОРМАТИВНИ ОКВИР

Осим Европске повеље за равноправност жена и мушкараца на локалном нивоу, која је уједно и једини документ који се односи искључиво на локалну самоуправу, локалне самоуправе на поштовање принципа родне равноправности обавезују и национални документи у Републици Србији. Република Србија са друге стране преузела је обавезе у овој области ратификацијом и међународних докумената (Уједињених Нација и Савета Европе), али и применом оних који су на глобалном нивоу установљени као смернице и стратегије када је у питању побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности.

Као потписница Конвенције *Уједињених нација о укидању свих облика дискриминације жена* (CEDAW), Србија је дужна да систематски и континуирано спроводи принципе Конвенције, као и да одговарајућим мерама и активностима спроводи препоруке Комитета и извести о напретку у овим аспектима у Националним извештајима који се CEDAW комитету подносе сваких 5 година. Почетни извештај о стању права жена у Србији презентован је на 38. сесији Комитета, 2007. године. На основу извештаја, CEDAW Комитет је произвео закључке и препоруке за унапређење положаја жена и родне равноправности у Србији.

Пекиншка декларација и Платформа за акцију представља најширу политичку основу за креирање

политика, стратегија и планова за остваривање родне равноправности. Она предвиђа велики број мера и активности за унапређење положаја свих жена, које су артикулисане кроз 12 стратешких области. Пекиншка платформа не обавезује само државу, него и друге актере и пружа препоруке за деловање на свим нивоима.

Осим ових, бројни су документи који се односе на поштовање људских права и људских права жена и других маргинализованих група. Низ других међународних докумената се односи на поједине аспекте положаја жена, као групе у неповољнијем положају, као што је учешће у одлучивању, положај жена на селу, положај Ромкиња, сузбијање родно заснованог насиља над женама и сл. Већина ових докумената је представљала основ за израду националног нормативног и стратешког оквира за остваривање родне равноправности.

Миленијумски циљеви развоја апострофирају родну равноправност, положај и здравље жена као приоритет односно родна равноправност јесте један од миленијумских циљева развоја. Такође су то и равноправан приступ основном образовању, унапређење здравља мајки и смањена смртност деце.

Европска повеља за равноправност жена и мушкараца на локалном нивоу

Поред бројних европских, али и међународних конвенција и резолуција које се односе на заштиту и унапређење људских права и/или унапређење родне равноправности и положаја жена, за локални ниво посебно је значајна Европска повеља за родну равноправност на локалном нивоу, коју је 2006 године креирао и промовисао Савет европских градова и регија – ЦЕМР. Повеља представља инструмент обавезивања на деловању ка остављавању родне равноправности и њеним потписивањем се локалне самоуправе – градови и општине обавезују да ће предузимати различите кораке како би спречили дискриминацију и осигурали равноправност. Повеља посебан акценат ставља на сузбијање вишеструке дискриминације.

Полазећи од надлежности локалних самоуправа, Повеља даје смернице и обавезе општинама и градовима у области:

- учешћа у одлучивању и то не само формалног, него и у процесу консултација, информисања, саветовања и сл.

- пружања услуга, које треба да буду равноправно доступне и корисне мушкарцима и женама и посебно онима који су вишеструко дискриминисани или имају неки хендикеп. Услуге такође треба да буду инструменти за остваривање равноправности.

- остваривања и подстицања равноправности жена и мушкараца запослених у органима локалне самоуправе, у поледу равнотеже приватног и професионалног живота, напредовања, зарада, обука.

- осигуравања равноправности у планирању и развоју, као и у јавним набавкама и уговарањима односно било којој врсти потрошње јавних, буџетских средстава (што се може односити на јавне набавке, али и на све друге врте јавних позива, конкурса и доделе бесповратних средстава).

Потписнице Повеље се обавезују да ће вршити родну процену (анализу) и применити начела родно одговорног буџетирања. Повеља као одговорну за остваривање родне равноправности посматра општину и њене институције, а не појединачне органе и тела за родну равноправност.

Имајући у виду да је спровођење родне анализе сложен процес у Повељи је наглашено да ће потписница изабрати неколико области за родну анализу, на годишњем нивоу, у складу са својим приоритетима.

Повеља такође наглашава укљученост и обавештеност грађана и грађанки, посебно оних који припадају вишеструко маргинализованим групама и претпоставља активности на промоцији родне равноправности и саме Повеље, те локалне самоуправе као њене потписнице.

НАЦИОНАЛНИ НОРМАТИВНИ ОКВИР

Релевантни домаћи закони и политике које су значајне за равноправност полова на локалном нивоу су: Устав Републике Србије, Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације, Закон о локалној самоуправи, Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређивање равноправности између полова 2009-2015, Акциони план за спровођење стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање равноправности између полова 2010-2015. Овим документима су уједно и дефинисане обавезе и могућности локалних самоуправа.

Устав Републике Србије, као основни и највиши правни акт у правном систему, садржи више одредби релевантних за успостављање и институционализацију механизма за равноправност полова на локалном нивоу:

- Обавезује све државне органе, па и органе који се образују у општини да воде политику једнаких могућности и ову политику изричито везује за остваривање равноправности жена и мушкараца (члан 15).

- Допушта могућност да се установе посебне мере ради постизања равноправности лица или групе лица који су суштински у неједнаком

положају и одређује недискриминаторну природу ових мера (члан 21. став 4)

- Регулише право грађана на бесплатну правну помоћ која представља интегрални део целокупног система заштите људских и мањинских права (члан 67).

- Обавезује општину да се стара о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права (члан 190 став 3)

Закон о равноправности полова предвиђа да се органи јавне власти ангажују на развоју политике једнаких могућности у свим областима друштвеног живота, као и да тај процес треба да буде реализован кроз равноправно учешће жена и мушкараца у свим фазама планирања, доношења и спровођења одлука које су од утицаја на положај жена и мушкараца (члан 3). Закон дефинише директну, индиректну дискриминацију на основу рода, као и низ посебних правила којима се спречава, отклања дискриминација у различитим областима: запошљавању, социјалној, здравственој заштити, образовању, култури и спорту, као и у области породичних односа (посебно у питањима насиља у породици), у области информисања и судске заштите. Закон предвиђа и успостављање родно осетљивих статистичких података и евиденција, али и оснивање тела за равноправност полова на локалном нивоу (члан 39.), као и њихову кључну улогу. Исто тако, одредбе Закона које се односе на учешће у одлучивању и друге аспекте дужне су да поштују и јединице локалне самоуправе.

У области одлучивања, локалне самоуправе су дужне да обезбеде поштовање заступљености од најмање 30 % мање заступљеног пола (жена) у представничким телима, позицијама извршне власти, јавних предузећа и установа, али и да спроводе афирмативне мере и улажу напоре за укључивање жена из вишеструко маргинализованих група у процесе доношења одлука. Такође, општине су дужне да чвршће установе функционисање локалних механизма за равноправност полова који ће пратити поштовање принципа родне равноправности у локалним политикама.

Устав Републике Србије гарантује равноправност и предвиђа спровођење политике једнаких могућности, које подразумевају и афирмативне мере (тзв. Позитивну дискриминацију) онда када су потребне у циљу остваривања равноправности. Закон о забрани дискриминације експлицитно прописује да се афирмативне мере не смарају дискриминацијом. Исти закон дефинише да се дискриминацијом не сматрају посебни облици заштите појединих група, као што су труднице,

породиље, родитељи, особе са инвалидитетом, малолетници и други.

Приоритете и кључне мере за остваривање родне равноправности до 2020. године Влада Републике Србије је дефинисала Националном стратегијом за остваривање родне равноправности (2016 – 2020), као и Акционим планом за њено спровођење до 2018.

Национална стратегија има три општа циља:

Активности које је посебно значајно спроводити на локалном нивоу су:

- едукације руководилица/тељки и запослених у локалној управи у области антидискриминације и родне равноправности;

- посебне мере подршке за родитељство, младе мајке (у погледу запошљавања и наставка школовања), повећање доступности сервиса за смањење броја радних сати које жене проводе у неплаћеном раду;

- унапређење економског положаја жена кроз подршку пољопривредним делатностима, samozapošljavanju, повећању доступности програма запошљавања и неформалног образовања;

- унапређење примене кључних алата за остваривање родне равноправности као што су родно одговорно буџетирање и родна анализа.

У мају 2016. је усвојен други Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених Нација – Жене, мир, безбедност, у којој је кључно спровођење и координација на локалном нивоу, у циљу:

- Учешће жена у превенцији конфликта и очувању мира, као и одлучивању о безбедности;

- Повећање безбедности жена и заштита жена од насиља. 1.

То уједно значи и стварање механизма за учешће жена и женских група у одлучивању, као и увођењу родне перспективе у локалне безбедносне политике. 4.

Србија је 2015. такође ратификовала Истанбулску конвенцију – Конвенцију Савета Европе о сузбијању и спречавању насиља над женама и насиља у породици. Држава је дужна, а тиме и локалне самоуправе, да донесу низ политика и спроведу мере које ће гарантовати доступност мера заштите, психолошке, здравствене подршке и других услуга женама и деци, као и да активно раде на превенцији и сузбијању дискриминаторних ставова и оправдавању насиља према женама.

Родно одговорно буџетирање

Законом о буџетском систему Републике Србије из 2015. прописано је обавезно увођење програмског и родно одговорног буџетирања за све

буџетске кориснике до 2020. али је дефинисано постепено увођење од 2015.

Локалне самоуправе су дужне да на годишњем нивоу припреме план увођења родно одговорног буџетирања односно да дефинишу буџетске програме у које ће увести родно одговорне циљеве и индикаторе.

У Граду Врању до 2017. није било активности у области родно одговорног буџетирања и потребно је: дефинисати програме у које ће бити интегрисана родна перспектива, као и изградити капацитете за родно одговорно буџетирање, као и радити на родно осетљивој статистици како би се обезбедили адекватни индикатори за буџетске програме и пратило стање у области родне равноправности.

Локални институционални оквир и капацитети у области родне равноправности

Савет за родну равноправност основан је Одлуком о равноправности полова на територији града Врања 31.10.2012. године.

НАЈЗНАЧАЈНИЕ АКТИВНОСТИ У ПРЕТХОДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ – није било никаквих активности.

ОДЛУКЕ И ПРОГРАМИ КОЈИ СУ УСВОЈЕНИ - није било усвојених програма и одлука.

АНАЛИЗА СТАЊА

Анализа стања је организована у складу са областима које, из перспективе надлежности локалне самоуправе, укључује Европска повеља. Те области су:

- 1.учешће у одлучивању
- 2.доступност и квалитет услуга (образовање, здравство, социјалне услуге и сл.)
- 3.економски развој
- 4.родно засновано насиље над женама
- 5.институционални оквир за равноправност и сузбијање дискриминације и родних стереотипа.

- број жена на местима одлучивања у општини : 7 ; мес.заједницама :255(170 м + 85 ж) - још нису изабрани председници,це Савета МЗ ; јавним предузећима : 5;

- број женских организација и група активних у општини : 15.

- учешће женских организација и жена међу корисницима донација и пројеката финансираних из локалних буџета у 2016 : нема података.

1. Здравство

- број корисника здравственог осигурања , по основу осигурања ;

- број лекара опште праксе :
- број специјалиста :
- број пацијената по лекару : дневно од 40-60; месечно 1500;

Социјалне услуге

1. УСЛУГЕ БРИГЕ О ДЕЦИ И СТАРИМА – ОБУХВАТ У ВРТИЋИМА

2. ОБРАЗОВАЊЕ – БРОЈ ШКОЛА, УЧЕНИКА ПО ПОЛУ, КОРИСНИКА/ЦА СТИПЕНДИЈА (МОЖДА ДА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МАЛДЕ РАДИ НА ПРОМОЦИЈИ СТИПЕНДИЈА МЕЂУ МЛАДИЋИМА, АКО ИХ МАЊЕ КОРИСТИ СТИПЕНДИЈЕ ИЛИ ИМАЈУ ЛОШИЈИ УСПЕХ ОДНОСНО МАЊЕ ИХ ЈЕ СА ДОБРИМ УСПЕХОМ)

- попис мера које постоје (Центар за социјални рад) са бројем корисника/ца по полу ;
- мере подршке за бригу о старима , децу и особе са сметњама у развоју или инвалидитетом
- попис мера и број корисника/ца по полу:
- за старе : " помоћ у кући " : 27(5 м + 22 ж) ;
- за децу : " лични пратилац " : 21 (18 м + 3 ж) ;
- дводневни боравак са децом са инвалидитетом : 15(9 м + 6 ж) ;
- прихватилиште за одрасле и стара лица : 26 (10 м + 16 ж)

Економски развој

- СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ, НЕЗАПОСЛЕНОСТИ, НЕАКТИВНОСТИ ПО ПОЛУ;

- БРОЈ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЖЕНА

- број запослених: 24915(14783 м + 10132 ж) ;
- број незапослених : 9664 (5172 м + 4492 ж) ;

- број неактивних односно стопе запослености : 5083 (2792 м + 2291 ж) ;
- број предузетника/ца и власника предузећа , по полу - на нивоу општине (у локалној самоуправи немају тај податак);
- број запослених по полу у општинској управи: 214(134 м + 80 ж) ;
- извршилачке позиције : 191 (114 м + 77 ж) ;
- руководилачке позиције : 23 (20 м + 3 ж) ;
- број носитеља пољопривредних газдинстава по полу: 177 (145 м + 32 ж) ;
- број корисника / ца субвенција за пољопривреду , подршку предузетничкиштву : 198 (178 м + 20 ж) ;

Родно засновано насиље над женама и безбедност

- БРОЈ ПРИЈАВЉЕНИХ, БРОЈ ПРОЦЕСУИРАНИХ СЛУЧАЈЕВА – ЗА ПРЕТХОДНЕ ДВЕ ТРИ ГОДИНЕ

Циљеви и спровођење акционог плана

На основу анализе стања, али и могућности Града Врања, као и локалног тела за равноправност полова и обавеза које је општина преузела потписивањем Европске повеље о родној равноправности утврђено је да су приоритетне области:

Активности ће се реализовати током 2017, 2018, 2019 године, док ће се у току 2020. године прикупљати подаци у циљу процене реализованости циљева и ревизије акционог плана.

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦ И АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РОК	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА
1. Спорт – оснаживање жена и девојчица да се баве спортом, равноправно као и мушкарци (дечаки)	1. Израда базе података спортских клубова – формалних и неформалних 2. Активирање и оснаживање клубова да приме и жене и девојке у своје тимове 3. Промовисање могућности бављења спортом равноправно 4. Активирање девојчица и жена кроз спорт	1. Комисија за равноправност полова (Савет РР)	- Повећан број спортски активних жена и девојчица -Повећани капацитети спортских клубова -Отворени нови клубови	2017. и 2018.	Буџет Град Врање
	2. Активирање и	Већници за	-Повећани	2017. 2018.	Град Врање

	оснаживање клубова да приме и жене и девојке у своје тимове	спорт при локалној самоуправи	капацитети спортских клубова -Отворени нови клубови		
	3. 3.Промовисање могућности бављења спортом равноправно Активирање девојчица и жена кроз спорт	Спортски савез Града Врања	Промовисање спорта у Врању	2017.2018 .	Град Врање Други донатори кроз локалне, националне и међународне пројекте
2.Повећан број женских економских иницијатива и бизниса које воде жене Индикатор: број предузећа и женских економских иницијатива	2.1. Израда базе података предузетника, по типу економске активности, правној форми и полу носиоца/власника 2.2. Испитивање предузетничких потенцијала жена, посебно младих жена, жена са села – организовање састанака, трибина 2.3. Организовање активности за пружање саветодавне подршке женама које су заинтересоване за покретање или унапређење бизниса 2.3. Обележавање светског дана жена на селу 15.октобар	Национална служба за запошљавање, Центар засоцијални рад, НВО, Савет родне равноправности	- Израђена база података - Мапирани женски предузетнички потенцијали - Број учесница семинара и радионица - Број жена корисница саветодавне подршке	2017-2020. 2017-2020.	Буџет ГрадаВрања донатори Буџет општине Рашка, донатори

II. ПОБОЉШАЊЕ ЗДРАВЉА ЖЕНА И УНАПРЕЂЕЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ У ЗДРАВСТВЕНОЈ ПОЛИТИЦИ

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РОК	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА
3.Повећан приступ жена здравственим услугама	3.1 Едукација жена у сеоским подручјима о мерама здравствене заштите	Локална самоуправа, Дом здравља, медији, Месне заједнице, удружења грађана Комисија за равноправност полова	- Број спроведених едукација - Број едукованих жена - Повећање броја систематских прегледа	2017-2020. континуирано	Град Врање, средства донатора

<p>3.2 Организовани мамографски и гинеколошки прегледи за жене (посебно за ризичне групе)</p>	<p>Локална самоуправа, Дом здравља, медији, Месне заједнице Комисија за равноправност полова</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Доступност здравствених услуга у сеоским срединама - Отворена саветовалишта - Број прегледаних жена увећаних за 10% 	<p>2017-2020. континуирано</p>	<p>Град Врање, средства донатора</p>
<p>3.3 Организовати кампању поводом Међународног дана здравља 7. априла у циљу упознавања са правима пацијената, посебно информисање о примарној здравственој заштити на селу</p>	<p>Комисија за равноправност полова, Дом здравља Саветница за права пацијената Савет за здравље</p>	<p>-Организована кампања - Одржане 2 трибине на сеоском подручју</p>	<p>2017–2020. континуирано</p>	<p>Град Врање, средства донатора</p>
<p>3.4 Едукација ученика/ца и студената/киња на тему репродуктивног здравља са посебним акцентом на укључивању младих мушкараца</p>	<p>Дом здравља, средње школе, ђачки парламенти, удружења грађана Комисија за равноправност полова</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Одржане радионице, - Предавања, - Број обухваћених полазника/ца, 10% увећан у односу на претходну годину и најмање 40% мушкараца и младића међу полазницима и едукаторима - Штампане пропагандног материјала 	<p>2017–2020.</p>	<p>Град Врање, средства донатора</p>

III ПРЕВЕНЦИЈА И СУЗБИЈАЊЕ СВИХ ВИДОВА НАСИЉА, НАСИЉА НАД ЖЕНАМА И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СВЕОБУХВАТНОГ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ ЗА ЖЕНЕ ЖРТВЕ НАСИЉА

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РОК	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА
-----	------------	--------------------	------------	-----	-------------------

5.Елиминисање свих облика насиља над женама и девојчицама	5.1Формирање мобилних тимова састављених од особа запослених у институцијама које пружају услуге жртвама насиља на локалном нивоу	Локална самоуправа, Дом здравља, Центар за социјални рад, Полицијска станица, удружења грађана	- Број интервенција , излазака на терен -број покренутих прекршајних поступака по службеној дужности	континуирано	Град Врање, средства донатора
	5.2Подизање свести о постојању бројева телефона на које се може пријавити насиље организовање трибина и округлих столова	Локална самоуправа, Дом здравља, Центар за социјални рад, удружења грађана, МУП Комисија за равноправност полова	- Повећана информисаност о доступности услуга - Број жена које користе услуге СОС телефона	континуирано	Град Врање, средства донатора
	5.3 Спровођење редовног обавештавања јавности о систему заштите жена ради информисаности жена о њиховим правима и успостављања поверења у институције заштите	Комисија за равноправност полова, Центар за социјални рад, медији, удружења грађана	- Организована кампања (2 годишње) -Одржане трибине на сеоском подручју - Број емисија на локалним медијима (1 годишње)	континуирано	Град Врање, средства донатора

	5.4 Организовати најмање једном годишње предавања о родно заснованом насиљу и насиљу у партнерским односима за ђаке средњих школа	Дом здравља, Канцеларија за младе, школе, ђачки парламенти, удружења грађана Комисија за равноправност полова	-Одржане радионице/предавања - број обухваћених полазникаца 20% увећан на годишњем нивоу - Број полазника/ца по полу - Штапање пропагандног материјала	2017–2020.	Град Врање, средства донатора
--	---	--	---	------------	-------------------------------

	<p>5.5 Унапређење рада специјализованог СОС телефона Врање за подршку женама са искуством родно заснованог насиља у породици и партнерским односима, обезбеђењем финансијске подршке и простора за континуиран рад</p>	<p>Одбор за људска права Врање/СОС телефон</p> <p>Врање</p> <p>Град Врање</p>	<p>Континуиран и бесплатни СОС специјализовани систем подршке женама са искуством насиља</p> <p>Обезбеђен простор за рад у просторијама у власништву града</p> <p>Број позива СОС телефону на годишњем нивоу</p>	<p>До краја 2017.</p>	<p>Град Врање</p> <p>Донаторска подршка</p>
	<p>5.6 Бесплатна правна помоћ женама са траумом породично-партнерског насиља</p>	<p>Град Врање</p> <p>СОС бесплатна правна подршка НВО</p>	<p>Континуиран и бесплатни систем правне подршке женама са траумом породично-партнерског насиља</p>	<p>До краја 2017.</p>	<p>Град Врање</p> <p>Донаторска подршка</p>
	<p>5.7 Локална мрежа града Врања за сузбијање насиља над женама и помоћ жртвама родно заснованог породично-партнерског насиља.</p>	<p>Град Врање</p> <p>Надлежне институције</p> <p>Специјализовани СОС телефон Врање НВО</p>	<p>Континуирана едукација и унапређење рада мреже</p>	<p>До краја 2017.</p>	<p>Град Врање</p> <p>Донаторска подршка</p>

	<p>5.8 Унапређење Протокола о сарадњи институција ЛМ на локалном нивоу</p>	<p>Савет за родну равноправност, ЛМ-надлежне институције-ЦСР, ПУ, Тужилаштво, Суд, Дом Здравља, Специјализовани СОС телефон Врање, Савет за безбедност и др.</p>	<p>Први потписани Протокол о сарадњи 8.марта 2008.године</p>	<p>До краја 2017.</p>	<p>-</p>
--	---	--	--	-----------------------	----------

IV ПОВЕЋАЊЕ УЧЕШЋА ЖЕНА У ПРОЦЕСИМА ОДЛУЧИВАЊА И ОСТВАРИВАЊЕ РАВНОПРАВНОСТИ ПОЛОВА

Промоција и јачање женске одборничке мреже	6.1. Формирање женске одборничке мреже	Одборнице Комисија за родну равноправност	- Одлука о оснивању женске одборничке мреже	2017	Град Врање
	6.2. Организовање конференције за медије у циљу представљање мреже	Одборнице Комисија за родну равноправност	-		
	6.3. Организовање састанка са женама и женским организацијама у циљу идентификовања приоритета за годишњу план рада ЖОМ	Одборнице Комисија за родну равноправност	-		
Сарадња са женском одборничком мрежом	6.1. Одржавање тренинга у области родне равноправности за представнице женских организација у општини и јачање сарадње са Комисијом	Комисија за родну равноправност	- Број едукованих - Број одржаних семинара - Број оснажених учесница	2017/ 2020.	Град Врање, средства донатора
	6.2. Одржавање семинара за жене из политичких странака у вези смерница за доносиоце одлука и смерница за израду плана деловања -оснивање женских одборничких мрежа -организовање тренинга за одборнице на тему РР	Комисија за равноправност полова, Форуми жена у политичким странкама синдикати, НВО	- Број одржаних семинара.(2 годишње увећањем од 10% полазница) - Број жена у извршним органима политичких странака.		

Рад са женама у месним заједницама	- Одржавање трибина, округлих столова, едукативних радионица у месним заједницама у руралним срединама	Комисија за родну равноправност Одборнице Скупштине	- Број одржаних округлих столова, радионица, трибина.. - Број присутних жена - %повећаног ангажовања жена, кроз формалне и неформалне организације..	2017./2020.	Град Врање донатори
	Организовање локалних манифестација, промовисања женског предузетништва из руралних средина Одржавање манифестација	Комисија за родну равноправност Одборнице скупштине	- Број манифестација - Број учесница - Број посетилаца	2017./2020.	Град Врање донатори

VI УКЛАЊАЊЕ РОДНИХ СТЕРЕОТИПА У СРЕДСТВИМА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА И ПРОМОЦИЈА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РОК	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА
Успостављање механизма – Дан отворених врата	7.1 Разговор грађана са одборницама	Комисија за равноправност полова, Месне организације, Женска одборничка мрежа	- број посетилаца - број и квалитет медијских извештаја о изложби/уметницама	2018 /2020.	Град Врање Донације
	7.2 Емисије на локалном медију које афирмишу успешне жене и одборнице	Комисија за родну равноправност, локални медији	- 4 емисије годишње	2017-2020	Град Врање, Донације
	7.3. Организовање догађаја – Упознај одборницу – једном месечно по једна одборница биће доступна грађанима за сва питања, као и предлогењ како би унапредила свој рад, тиме и квалитет живота грађанства	Комисија за родну равноправност, месне заједнице, Женска одборничка мрежа, локални медији	Број поднетих захтева грађана одборницама, број посетилаца, број одржаних Отворених дана – Упознај одборницу..	2017./2020.	0. Град Врање, донатори

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ:

Локални акциони план за унапређење родне равноправност града Врања 2017 – 2020. године, ступа на снагу даном доношења и објавиће се у Службеном гласнику града Врања.

СКУПШТИНА ГРАДА ВРАЊА, дана 15.12.2017. године, бр.40-667/2017-10

ПРЕДСЕДНИК
Дејан Тричковић, спец.двм,с.р.